

Perea, Maria Pilar i Joaquim Viaplana (ed.): [Textos orals dialectals del català sincronitzats. Una selecció](#). (Projecte “Explotació d'un corpus oral dialectal: anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada (ECOD)”, HUM2007 65531/FILO)

Ciudadella_For

Aquest document conté el text Ciudadella_For, la transcripció fonoortogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de Ciudadella que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana.

Aquest i altres materials del CCCUB són accessibles directament al Dipòsit Digital de la UB (<http://diposit.ub.edu>) o a través del web del CCUB (<http://www.ub.edu/ccub>).

Aquesta obra està subjecta a la llicència de:
Reconeixement–NoComercial–SenseObraDerivada

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

1. E: Ara ens queda l'últim trosset. L'últim trosset és que m'expliquis alguna
2. cosa, d'aquí...Feu festes, aquí, a...?
3. Sí.
4. E: Explica'm alguna cosa de les festes.
5. Lo de..., lo de... Sant Joan, per exemple.
6. E: A Ciutadella, eh?
7. Sí.
8. E: Explica'm, explica'm, que jo no hi he estat.
9. Hei ha molts de cavalls. Ah...Fan es jaleo, as Born.
10. E: Això és per Sant Joan.
11. Sí. És es dissabte.
12. E: Però, és el vint-i-quatre o...?
13. El vint-i-tres i el vint-i-quatre.
14. E: Això, explica'm, què hi ha, co- ja hi ha un ordre de coses, no?
15. Sí. El vint-i-tres comença a les dues, van a cercar tots es cavalls,
16. fan voltes, *después* van as Born i fan es jaleo.
17. E: El jaleo què és, pròpiament?
18. És... és sa música de Sant Joan. *Después*, quan ha acabat es jaleo des
19. Born... ai!
20. E: Ai, ai!
21. van a Sant Joan de Missa, que és una ermita. Allà fan missa, *después*
22. tornen pujar dalt des cavall, tornen davallar cap a Ciutadella, fan voltes
23. també per sa quan- per Ses Voltes, *después* van per es... per Santa
24. Clara, fan també voltes, un caragol.
25. E: Santa Clara, què és?
26. És un carrer, és qui es diuen Santa Clara.

27. E: Perquè sempre va per un itinerari, el mateix camí.
28. Sí, sempre es mateixos camins, sempre, es mateixos carrers. *Después,*
29. quan acaba davall- deixen es cavalls i van a peu, van a sa beguda a
30. ca es caixer senyor fins molt tard es vespre, i en soldemà a les vuit,
31. o a les vuit i mitja torna a començar lo mateix, lo que en ves d'anar as
32. Born, van a n es pla, as matí. Fan carreres, *después,* quan pugen,
33. tornen anar a la catedral, *después* tornen a anar a Santa Clara, *después*
34. acaba i van a missa, i *después,* es capvespre, tornen a fer lo mateix
35. però en ves d'anar as born i as Pla com es matí, tornen a anar as Pla,
36. però hi fan molta estona, *después* és molt llarg. Pugen qui ja fa molta
37. fosca, i *después* tornen a anar a Ses Voltes, tornen a anar a
38. Santa Clara i *después* es cavalls ja acaben.
39. E: I mentrestant, la gent...
40. La gent fa molts de bots i molt bulla.
41. E: Sí, sí.
42. Sí.
43. E: I a més, vénen també molta gent de fora...
44. Sí, molta. Sí, a més tost avui en dia massa, ja.
45. E: Massa. Pel vostre gust sí, oi?
46. Sí, sí, sí, sí, sí. Però, *bueno,* és, és molt llarg, és són un dia i mig
47. i és molt llarg i és molt mal de..., així, amb paraules, és molt mal
48. d'explicar.
49. E: S'hi ha d'estar, no?
50. Sí, açò mateix, se té se té se té que veure per... Per veure-ho i
51. conèixer-ho bé... se té que veure.
52. E: Feu alguna altra festa a part d'aquesta, aquesta és la més famosa...
53. Sí, sí, sí. Se celebra molt Sant Antoni.
54. E: Al gener?
55. Sí, el dia desset de gener, també. Se fa professó, i també se celebra
56. molt, i se'n celebren moltes, però no...

57. E: No com la de Sant Joan.
58. No. I *después* també de... religioses també se'n fan moltes,
59. de festes. Però com sa de Sant Joan, qui hi participa tothom, no se'n
60. fan cap més.
61. E: Aquesta sí, eh?
62. Aquesta és sa més daçona...
63. E: I saps una mica els orígens, o no?
64. Són molt antics, són molt antics i hei ha molta història i molt, però e
65. totes ses dates i tot són molt males de recordar.
66. E: No, no, però una mica la tradició, no? perquè com és que es fan a:
67. el jaleo, per exemple, o...
68. Sí, és és que tot és molt, molt, molt antic i se-, vui dir... sí, hei ha
69. molta d'història.
70. E: Sempre s'ha fet?
71. Sempre, sí.
72. E: Mai no s'ha aturat.
73. Mai. Bé, ets anys de sa guerra me sembla que no el van fer, però
74. s'ha fet des de fa molt, molts, molts d'anys. Molts. Des de l'any mil...
75. no t'ho sabria dir, però és que fa molt, molts d'anys.
76. E: Mhm.
77. Fa més d'un sigle que es fa.
78. E: Segur, clar.
79. Més. I no sé què més te tenc que explicar.
80. E: Doncs... una mica la feina que fas, d'això de les sabates. És molt
81. d'aquí, no? A Ciutadella es fa molt...
82. Sí, sí, sí. Jo faig... amb una màquina rebaix pell, perquè per porer
83. posar ses coses una damunt s'altra, perquè no faixin mal i perquè
84. no faixin es regruixos, perquè no se vegi... açò.

85. E: Són molt famoses les sabates d'aquí.
86. Sí.
87. E: Sí, sí. I tenen tradició.
88. Sí
89. E: A Barcelona, uf! Sí, sí
90. Aquestes coses, perquè...
91. E: Sabata de tota mena, o unes determinades sabates?
92. No, sabata de dona. Bon-, feina bona, no, ni sabatilles,
93. ni... ni cosa d'homo, no, tampoc.
94. E: De do- de dona?
95. De dona, sí. Amb taló alt, taló baix, vui dir, lo que és moda cada
96. temporada.
97. E: Això es mira molt, no?, això de les temporades... la moda...
98. Sí, cada temporada és una temporada nova i... i canvia tot
99. completament. Lo que... per exemple enguany, se... lo millor és moda
100. lo que que fa vint anys ja se va dur.
101. E: Es va com repetint una mica, no?
102. Exacte, sí. Però cada temporada es fa mostruari nou i és...
103. cada temporada és nou, tot és...
104. E: Mhm
105. dura dos o tres mesos, sa temporada, o quatre. Depèn de...
106. E: I treballes tot l'any?
107. En s'is-
108. E: Treballes tot l'any?
109. Sí. En s'istiu feim sa feina de s'hivern, i en s'hivern feim lo d'estiu,
110. Perquè pugui estar servit a temporada.

111. E: I tant, és clar que sí.
112. Sí.
113. E: I això ho fas a casa?
114. Sí.
115. E: Doncs va bé.
116. Això ho faig a casa.
117. E: I implica molt , és una fe-
118. No. Una màquina.
119. E: Una màquina només
120. Una màquina només i es meu racó, no...
121. E: El teu racó, i vas fent.
122. No faig res més.
123. E: Va bé, no? Perquè t'ho deus poder combinar una mica.
124. Sí, m'ho combin molt amb la amb sa casa i amb es fiets, i quan
125. vénen es fiets d'escola som a ca me- a ca nostra. Molt bé.
126. E: Clar, perquè, això què?, ho has de donar un un cop al mes o...
127. No. Cada dia.
128. E: Ah, cada dia?
129. Cada dia duen..., cada dia duen sa feina i *después*, en soldemà,
130. s'enduen sa que troben feta i en tornen dur de nova.
131. E: Molt bé. Està bé.
132. Nam aixiques.
133. E: Això, molta gent ho fa?
134. Sí, molta gent.

135. E: Més que treballar...
136. Lo que fa açò, n'hi ha qui cusen, n'hi ha que fan altres coses.
137. E: És clar. Mhm
138. Jo no cus, però hi ha molta gent qui fa açò.
139. E: Sí, sí, sí.
140. A Meno- a Ciutadella hi ha mol- ara ja no n'hi ha tantes, però sempre
141. n'hi ha hagut molta
142. E: Per què no n'hi ha? Perquè...
143. S'ha perdut molt, sa gent, sa... no ha tingut prou feina, ha sortit molt
144. de mercat competitiu.
145. E: És clar.
146. I...
147. E: Per què tu treballes per una casa en concret?
148. Sí.
149. E: Una casa de sabates concreta?
150. Sí, sí. Sí, sempre, hi he fet feina sempre. Hei fea feina quan era
151. fadrina, diguéssim, i *después* quan me vaig casar, me vaig comprar
152. una màquina, i ho fai- ho he fet sempre a ca nostra.
153. E: Està molt bé. Sí, sí. Mira va bé, no?
154. Sí, estic molt bé.
155. E: T'agrada fer-ho?
156. Molt! Estic molt bé, perquè ningú em diu res, o sigui...
157. E: Clar és una mica independent, no?
158. Sí, si as matí no en vui fer, no en faç i *después* es capvespre... M'ho
159. combin a sa meua manera.

160. E: I pots, o sigui el que tens la feina d'un dia, pots fer-ho tranquil·lament...

161. Exacte.

162. E: No et suposa anar molt aixís...

163. Sí, sí. No, ho faig així com me ve bé. Sa qüestió és que cada dia trobin

164. feina feta, perquè no poren venir i no dir no ai no, no troben res, però

165. bono...

166. E: Tu t'ho pots combinar tranquil·lament.

167. Molt, sí.

168. E: Això va bé, perquè és el que dius, no tens un amo.

169. No, exacte.

170. E: Mira, ets tu mateixa qui...

171. Però hei ha que fer s'obligació també, cada dia

172. E: Clar. No, però...

173. però... va molt bé.

174. E: I amb la feina de casa, t'ho pots compaginar?

175. Sí:!! Beníssim, perquè com que faig feina a baix de ca nostra, i a lo

176. mellor si un dia deix una lavadora, puj a estendre, o puj...

177. E: Clar

178. Ho faig molt així, molt bé, me va molt bé.

179. E: Clar, no, no, fa bé de combinar.

180. Sí, molt.

181. E: I aquí a Ciutadella, o a Menorca en general, el clima, què tal és?

182. És molt humit.

183. E: Molt humit?

184. Molt, i en s'hivern fa molta tramuntana, fa molt de vent, sempre. Quan
185. fa sol, fa es sol molt fort, però ets istius són molt humits, per açò fa
186. una calor que és molt mala de suportar.
187. E: Fa molta calor, diuen eh?
188. Sí, és molt mala de suportar. I en s'hivern fa molt de fred.
189. E: Fa molt de fred, que arriba a nevar o què?
190. M... poques vegades
191. E: Poques vegades
192. però és molt humit, i es fred tan humit és és molt fred, i fa molt de
193. vent de Tramuntana.
194. E: Que això encara és més fred, perquè el fred de, el vent de vegades
195. dóna encara més sensació de fred
196. Sí, sí, fa molt de vent de Tramuntana, s'hivern...
197. E: Doncs, Déu n'hi do, esteu aixís... I a Ciutadella, a part, la gent què?
198. hi ha es dedica a les sabates; hi ha pagesos?
199. Sí, hei ha molt de camp.
200. E: Hi ha pescadors?
201. També.
202. E: També, vull dir que... però empreses, indústries, per exemple,
203. no hi ha indústries, o sí?
204. No, sa gent pesca i se ven es peix a sa plaça
205. E: Mhm
206. Per-no sé açò de congelar i açò sí que em sembla que hei ha gent que ho fa
207. però és molt petit, és molt per quedar aquí.
208. E: Clar.
209. No és per... per vendre enfora.

210. E: No és per quedar-se aquí
211. No
212. E: No té... diríem, una idea d'exportació.
213. No, açò me sembla que no. No, açò sembla que no.
214. E: Molt bé. I què és que em recomanaries ara, per anar a veure d'aquí,
215. de Ciutadella? Què val la pena que vagi a veure?
216. Es poble antic. La catedral, Ses Voltes. *Después...*
217. E: Tu vius li- a la part antiga o la part nova?
218. No, a la part nova, però és cèntric, és a prop. Podries nar a veure
219. es Born, es es port. Què més? Açò de Ciut-... i des- *después* es casco
220. antic, que són es carrers estretets i petits i açò.
221. E: Està bé
222. I en quant a platges, ara aquí fa molta calor, podries nar a.. no sé, Son
223. Saura, Macarella, Cala en Turqueta, són platges qui encara no estan
224. urbanitzades.
225. E: Això està bé, no? Encara hi ha llocs que no estan urbanitzats.
226. Pocs, però encara n'hi ha.
227. E: Home, això és...
228. En quant a molt a prop, podries anar a sa Platja Gran, a sa Caleta, qui és
229. molt a prop d'aquí, i platges... e n'hi ha moltes.
230. E: I encara dius tu que encara alguna sense urbanitzar.
231. Sí. Poques, però encara n'hi ha.
232. E: Està bé. Hi ha molta gent aquí? De..., vull dir, el turisme...
233. Sí
234. E: fa que hi hagi aquelles platges... de vegades per allà a Catalunya,
235. aquelles platges que gairebé has de trepitjar les cames de la gent.

236. Sí, aquí també. Es diumenges hei ha més gent que es dies feners.
237. Podries... Es diumenges sí que hei ha molta gent. En quant a turisme,
238. no n'hi ha tant com altres anys, diuen
239. E: Diuen?
240. Diuen que no, que hei ha més poca gent, i no ho sé com que jo és
241. una co- és un ofici que no el visc.
242. E: Clar, tu no hi to- no el toques, no, aquest?.
243. No, però sí que se veu que hei ha *menus* gent que altres anys.
244. E: Això diuen, eh, que...
245. Sí, se nota pes carrer i tot, se nota.
246. E: Mhm. Doncs, XX, ja està eh. Ja l'hem feta.
247. Ja està.